

NIKS TE DOEN? SLAAT DE VERVELING TOE? DIT KAN MET ELKE WILLEKEURIGE DOOS POSTZEGELS OF POSTSTUKKEN

Olav Petri

Een verzamelaar moet wat uit te zoeken hebben en dan helpt het als je regelmatig stapeltjes, doosjes en zo koopt. En op een koude dag ga je dan lekker sorteren, gewoon zegels of poststukken. Eerst gewoon kijken wat er in die plastic dozen zit, je ziet opeens iets, legt er wat bij, loopt alles nog eens door en zo had ik opeens 10 poststukken van 1939-1946 Frankrijk. Zouden er sporen van die zware jaren te vinden zijn?

Mijn leermeester filatelie had eens gezegd dat je moet beginnen met die dingen in volgorde te leggen. Daarna elk stuk wat beter bekijken. Nee, het wordt geen studieobject, maar er is toch van alles te zien. Er valt veel te vertellen, maar ik beperk me.

CARTE POSTALE MILITAIRE

Van 29 april 1940 dateert een Franse veldpostbriefkaart. Dat is dus 2 weken vóór Duitse tanks het land platreden. De afzender schrijft dat zijn sector aan het front kalm is, dat het mooi weer is en dat de oorlog nu 9 maanden duurt, er moet een einde aan komen. Dat gebeurde dan ook, sneller en heel anders dan hij dacht....

ANGOULEME Van 8 december 1941 dateert een aangetekende bankbrief van Angoulême naar Utrecht, gecensureerd, kenletter C, dat is in Keulen.

"+Briefmarken" schreef de censor bij zijn potlood-aantekeningen bovenaan, iets dat ik nog nooit gezien heb. Hij zal gekeken hebben of er iets achter geschreven was. Een van de postzegels toont maarschalk Pétain in uniform, de leider van het niet bezette Frankrijk, zetelend in Vichy. Een bejaarde man die God, Gezin, Werk,

Vaderland als speerpunten hanteerde van zijn bewind, een half fascistische dictatuur. De zegel met het kasteel van Vincennes is wat pijnlijk, want daar was het Franse hoofdkwartier gevestigd van het verslagen Franse leger!

SCHOONHOVEN Van 24 maart 1942 dateert een brief naar Schoonhoven verzonden uit Versailles. Versailles bij Parijs lag in de bezette zone. Postzegel met Pétain in uniform en Pétain als burger, vier zegels met nog de aanduiding Republiek Frankrijk erbij. Die republiek was in 1940 na de nederlaag gewoon opgeheven en vervangen door de "Franse staat". Op postzegels zie je "postes francaises" verschijnen in plaats van RF wat voor Republiek Frankrijk

staat. Die "Franse Staat" was klein, alleen zuidoost Frankrijk was niet bezet. Dat bruine Pétain zegeltje is door het verzet en zo ook vervalst gebruikt.

POSTZEGEL STEHDHAL Op 7 december 1942 ging er uit Versailles een brief naar Tilburg. Er zit een zegel op van de "Franse staat", maar die staat bestond nog nauwelijks, want in november bezetten de Duitsers ook het "vrije" gebied van Pétain. Ze waren net te laat om de grote Franse vloot in Toulon in handen te krijgen. Net op tijd had de Franse marine de schepen zelf laten zinken. De brief ging van een katholiek seminarie naar een broeder in Tilburg.

ANGOULEME NOG EENS De brief van 19 februari 1943 uit Angoulême naar Utrecht is dit keer in Parijs gecensureerd, kenletter X in het swastika-tempel op de achterkant. Erg veel postzegels zijn gebruikt om 8,40 frank voor een aangetekende brief bij elkaar te krijgen. De blauwe zegel heeft links een brede marge er nog aan zitten die overgeplakt is met twee groene zegels van Pétain. Als

censor zou ik extra goed kijken, want waarom doet de afzender dit???

BRIEF MET BRUIN PLAKBAND De brief van 17 april 1943 is een tot enveloppe gevouwen en met bruin plakband gesloten brief.

Papierschaarste in oorlogstijd, alles werd naar Duitsland geslept. Hij komt uit Abbéville in het noorden en gaat naar Antwerpen. De route liep weer via Keulen, kenletter C staat in het swastikagebeuren op de achterkant. De blauwe streep is een controle op verborgen tekst in onzichtbare inkt. Interessant is het

ovale stempel met Abbéville. Een "avoué" was voorheen een jurist, een pleitbezorger, en de brief bevestigt inderdaad dat er iets juridisch ter hand

genomen is. Mogelijk in verband met de "Loi du 9 avril 1898" die rechtsboven getypt is. Dat betreft een van de eerste sociale wetten, namelijk een wet die voorziet in betaling bij werkongevallen.

PETAÏN 4 FRANC BLAUW Op 13 februari 1944 ging een

aangetekende brief uit Comebarrieu bij Toulouse naar Den Haag. Ja, dit kostte me wat speurwerk, ook al staat de afzender op de achterkant. Dit keer met slechts één postzegel van Pétain in uniform, 4 franc, wel van opvallend slechte druk kwaliteit. Ik vermoed dat deze oorlogszegels de verzamelaar veel verrassingen kunnen bieden. Opnieuw gecensureerd in Parijs in plaats van Keulen. Waarom eigenlijk?

CONTROLE PLAKBAND Bevrijd Frankrijk leverde twee stukken op die de moeite waard zijn. Uit 1945 en 1946. Frankrijk is in 1944 grotendeels bevrijd, De Gaulle leidt het land, de postzegels van Pétain zijn snel vervangen door nieuwe zegels met RF

De blauwe gegraveerde zegels van 40 hebben rechts boven ook het symbool van De Gaulle, het Kruis van Lotharingen met die twee dwarsstreepjes. De zegels van goede kwaliteit waren al in Engeland gedrukt. De censuurstrook links is dit keer Frans, de brief komt uit Bry sur Marne bij Parijs, 25 juli 1945, gaat naar Deventer en de Fransen houden in de gaten of er nog verdachte zaken meegedeeld worden of dat er geld gesmokkeld wordt. Collaborateurs, "weerwolven", verdachte personen..... De brief is al op 3 augustus aangekomen, eigenlijk net zo snel/traag als vandaag de dag!!!

GRIEFKAART MET ZESHOEKIG STEMPEL Deze briefkaart met heel veel zegels, 5,80 franc kostte die, verzonden op 9 maart 1946, is tekenend voor de naoorlogse tijd. Het Carmel klooster in Marienthal (nog altijd een Duitse plaatsnaam) in de Elzas schrijft in het Duits een bericht aan een pastoor in Den Haag. Vrienden van

de pastoor in Freiburg Duitsland zijn in leven en doen de hartelijke groeten. Marienthal bij Hagenau/ Haguenu ligt ten noorden van Straatsburg. Freiburg ligt in 1946 in de Franse bezettingszone Baden, Duitsland. Het is "Stunde null" in Duitsland, het "uur nul", het land ligt in puin, er heerst hongersnood, de winter was ijzig, gigantische massa's vluchtelingen en daklozen moeten opgevangen worden.

Krijgsgevangenen, ex slachtoffers van de nazikampen trekken nog rond en communicatie met het buitenland is onmogelijk of te duur. Interessant detail is nog dat het Carmel kloostereind 1944 een toevluchtsoord was tijdens de gevechten. Een Duitse officier zorgde voor bescherming van de mensen.

Om uit te zoeken:

WIE WEET HET??? Dat zeshoekige Franse stempel. Gebruikten ze het al eerder voor postwissels, op scheepspost? Is dat zeshoekige stempel uit 1946 in de Elzas een provisorisch stempel om de Duitse bezettingsstempels te vervangen???

WIE KAN REKENEN???? Je ziet de tarieven voor een gewone brief, een aangetekende brief, een briefkaart. Hoeveel kostte een brief naar het buitenland in 40-46?

WIE ZIET HET??? Die gewone zegeltjes met Pétain er op. Zoek er eens wat bij elkaar en kijk of er nog onderscheid te maken is qua kwaliteit.

WIE LOST DIT RAADSEL OP???? De Duitsers waren erg precies met hun postcensuur. Standaard ging alles vanuit bepaalde landen of naar bepaalde landen via controlekantoren. Maar waarom werden brieven naar Nederland en België soms in Parijs ipv Keulen gecensureerd? Oorlogshandelingen?

Veel plezier!

